

EAA – Ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn **Prognos för utvecklingen 2014–2015**

Economic Accounts for Agriculture – first estimates for 2015

I korta drag

Svagt förbättrat resultat för jordbruket 2015

Jordbrukssektorns totala produktionsvärde i löpande priser förväntas öka med 1,7 % år 2015 jämfört med år 2014. Värdet av vegetabilieproduktionen förväntas öka med 3 % medan värdet av animalieproduktionen förväntas förbli i stort sett oförändrat. Detta är dock i hög grad en effekt av det nya nötkreaturstödet. Om man bortser från stödet skulle jordbrukssektorns totala produktionsvärde vara i stort sett oförändrat jämfört med 2014 och värdet av animalieproduktionen skulle minska med cirka 3 %.

De totala kostnaderna år 2015 förväntas ligga på ungefär samma nivå som 2014.

Den totala spannmålsskörden för 2015 uppskattas till cirka 6,1 miljoner ton, vilket är en ökning med 5 % jämfört med 2014. Samtidigt förväntas priserna på spannmål att fortsätta sjunka under skördeåret 2015/2016. Totalt sett bedöms värdet av spannmålsproduktionen minska med 4 % jämfört med skördeåret 2014/2015.

Totalskörden av raps och rybs 2015 beräknas öka med 10 % jämfört med föregående år medan odlingsarealen minskar marginellt. Trots att priserna förväntas sjunka under skördeåret 2015/2016 förväntas värdet av oljeväxtproduktionen totalt sett öka med 3 %.

Värdet av mjölkproduktionen uppskattas minska med 15 %, vilket främst kan förklaras av ett betydligt lägre genomsnittligt avräkningspris under 2015 jämfört med 2014.

Slakten av nötkreatur beräknas öka med 1,5 % under år 2015 jämfört med år 2014 samtidigt som avräkningspriserna uppskattas öka. Totalt sett ökar värdet av nötkreatur med 12 %, om man bortser från det nya nötkreaturstödet. Slakten av svin beräknas ligga i nivå med 2014. Avräkningspriserna beräknas dock öka varför värdet av svinproduktionen uppskattas öka med knappt 5 %.

Ulf Svensson, 036 – 15 50 74
Emma Wixe, 036 – 15 64 32
statistik@jordbruksverket.se

Statistiken har producerats av Statens Jordbruksverk, som ansvarar för officiell statistik inom området.

Prognos för inkomstutvecklingen 2014–2015

Jordbrukssektorns totala produktionsvärde i löpande priser förväntas öka med 1,7 % år 2015 jämfört med 2014. Värdet av vegetabilieproduktionen ökar medan värdet av animalieproduktionen förväntas förbli i stort sett oförändrat.

Priset på spannmål förväntas fortsätta att sjunka även under skördeåret 2015/2016. Lägre priser kompenseras dock till viss del av en stor skörd men värdet av spannmålsproduktionen bedöms ändå minska med 4 % jämfört med skördeåret 2014/2015. Värdet av oljeväxter och proteingrödor ökar främst på grund av stora skördar och det totala värdet av industrigrödor ökar med 8 %.

Värdet av mjölkproduktionen uppskattas minska med 15 %, vilket främst kan förklaras av ett betydligt lägre genomsnittligt avräkningspris under 2015 jämfört med 2014.

Samtidigt har producentpriserna för nötkött stigit vilket bidragit till att öka intäkterna för nötköttsproducenterna med närmare 12 %. Dessutom tillkommer det nya nötkreaturstödet som i EAA-kalkylen hanteras som ett stöd direkt till nötköttsproducenterna och inte som ett allmänt produktionsrelaterat stöd.

Värdet av grisproduktionen förväntas även det öka på grund av högre priser medan produktionsvärdet på fjäderfä förväntas öka både på grund av ökat antal slaktade fjäderfän och högre avräkningspriser.

Värdet av produktionen av jordbruks tjänster beräknas minska medan sekundära icke-jordbruksaktiviteter beräknas ligga på ungefär samma nivå som år 2014.

Priserna på bland annat foder och energi förväntas sjunka under 2015 vilket bidrar till att de totala kostnaderna för insatsvaror och tjänster beräknas minska med 1 %.

Förädlingsvärdet netto, vilket motsvarar värdet av jordbrukssektorns produktion minus insatsförbrukning och kapitalförslitning, beräknas öka med 20 %. Den kraftiga ökningen är dock inte reell. Det nya nötkreaturstödet innebär att cirka 850 miljoner kronor flyttas från posten Övriga produktionssubventioner och hamnar som ett produktstöd i posten Nötkreatur. Även driftsöverskott netto, som är det överskott som ska täcka kostnader för arrende, räntor, eget arbete och eget kapital, uppskattas öka med nästan 3 %. Företagsinkomsten, som ska täcka kostnader för eget arbete och kapital, förväntas öka med nästan 4 %.

Jordbruksverket har levererat denna preliminära beräkning av inkomstutvecklingen i Sverige till EU:s statistikmyndighet Eurostat. Beräkningen redovisas i tabell 1, som innehåller värden för år 2014 samt förändringar till år 2015 i volym, pris och värde uttryckt som index.

I mitten av december planerar Eurostat att redovisa medlemsstaternas prognoser över utvecklingen av jordbrukets inkomster mellan åren 2014 och 2015. Indikator A, som beskriver förändringen i real faktorinkomst per årsarbete, är det mått som brukar användas vid jämförelse mellan medlemsländerna. Faktorinkomsten beräknas som produktionsvärdet (inklusive subventioner) minus kostnader för insatsvaror och tjänster och kapitalförslitning. Med antaganden om en nedgång av den totala arbetsinsatsen (-1,7 %) och en prisökning för bruttonationalprodukten med 1,9 %, kommer indikator A för Sverige att visa en uppgång med 2,4 %. Denna prognos är naturligtvis mycket osäker och det slutliga utfallet kan komma att skilja sig avsevärt härifrån.

Innehåll

Tabeller	4
<hr/>	
Teckenförklaring	4
1. Produktionsvärde till baspris och kostnader inom jordbrukssektorn år 2014 i miljoner kronor samt prognos för utvecklingen för åren 2014–2015, index 2014=100	4
Fakta om statistiken	5
<hr/>	
Detta omfattar statistiken	5
Definitioner och förklaringar	6
Så görs statistiken	6
Statistikens tillförlitlighet	6
Bra att veta	6
Annan statistik	6
Elektronisk publicering	7
In English	8
<hr/>	
Summary	8
List of tables	8
List of terms	8

Tabeller

Teckenförklaring

Explanation of symbols

–	Noll	Zero
0	Mindre än 0,5	Less than 0.5
0,0	Mindre än 0,05	Less than 0.05
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges	Data not available
.	Uppgift kan inte förekomma	Not applicable
*	Preliminär uppgift	Provisional figure

1. Produktionsvärde till baspris och kostnader inom jordbrukssektorn år 2014 i miljoner kronor samt prognos för utvecklingen för åren 2014–2015, index 2014=100

1. Agricultural output at basic prices, intermediate consumption and other costs 2014 in million SEK and a first estimate for 2015, index 2014=100

Kod	EAA	Värde 2014	Prognos för utvecklingen 2015		
			Volym- index	Pris- index	Värde- index
01	Spannmål (inkl. utsäde)	7 291	104,1	92,0	95,8
02	Industrigrödor	1 724	114,0	95,2	108,5
03	Foderväxter	9 377	101,3	99,4	100,7
04	Köks- och plantskoleväxter	4 236	102,5	110,6	113,4
05	Potatis	1 564	91,5	126,6	115,9
06	Frukt och bär	731	116,7	98,8	115,3
09	Andra växter och vegetabiliska produkter	94	100,0	101,1	101,1
10	Vegetabilieproduktion (01 till 09)	25 019	103,0	100,3	103,3
11	Djur	12 203	100,0	114,9	114,9
12	Animaliska produkter	13 349	100,4	87,8	88,2
13	Animalieproduktion (11+12)	25 551	100,2	100,7	100,9
14	Produktion av jordbruksvaror (10+13)	50 570	101,6	100,5	102,1
15	Produktion av jordbrukstjänster	3 229	100,0	95,7	95,7
16	Jordbrukets produktion (14+15)	53 799	101,5	100,2	101,7
17	Sekundära icke-jordbruksaktiviteter	2 925	100,0	100,6	100,6
18	Jordbrukssektorns produktion (16+17)	56 724	101,4	100,2	101,7
19	Total insatsförbrukning	41 329	100,0	99,1	99,1
20	Förädlingsvärde brutto till baspris (18-19)	15 395	105,3	103,2	108,7
21	Kapitalförslitning	9 674	100,0	102,0	102,0
22	Förädlingsvärde netto till baspris (20-21)	5 720	114,2	105,0	119,9
23	Löner och kollektiva avgifter	3 180	.	.	102,3
25	Övriga produktionssubventioner	9 223	.	.	91,8
26	Faktorinkomst (22+25)	14 944	.	.	102,6
27	Driftsöverskott netto (22-23+25)	11 764	.	.	102,6
28	Arrende- och hyreskostnader	2 872	.	.	102,1
29	Räntekostnader	2 745	.	.	99,8
30	Ränteutgifter	505	.	.	99,7
31	Företagsinkomst netto (27-28-29+30)	6 653	.	.	103,8
40	Total arbetsinsats (1 000 årsverken)	61,0	.	.	98,3
	Prisförändring BNP	.	.	101,92	.

Fakta om statistiken

EAA (Economic Accounts for Agriculture) är ett system av statistiska beräkningar av värdet av jordbrukssektorns produktion och kostnader för denna produktion. Beräkningarna görs enligt regler som fastställts av EU:s statistikmyndighet Eurostat. Uppgifterna i EAA avser både värden och volymer (dvs. värden i fasta priser) på inkomstsidan och för vissa poster på utgiftssidan. Denna statistik regleras sedan 2004 av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 138/2004 av den 5 dec 2003 om räkenskaper för jordbruket i gemenskapen. Medlemsländerna beräknar och översänder EAA till Eurostat enligt fastställd tidsplan.

EAA avser att belysa den ekonomiska utvecklingen inom den nationella jordbrukssektorn och används bl.a. som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar av jordbrukssektorns förändringar. Tidigare gjordes i Sverige motsvarande beräkningar genom den så kallade sektorskalkylen.

Detta omfattar statistiken

EAA är ett räkenskapssystem för jordbruket som baseras på European System of Integrated Economic Accounts (ESA), ett redovisningssystem som följer FN:s rekommendationer för nationalräkenskaper.

EAA följer principen att all jordbruksproduktion skall ingå och avsikten med kalkylen är att beräkna värdet av all produktion och alla kostnader för denna produktion för att kunna upprätta en resultaträkning. För detta finns en förteckning över de produktionsgrenar och andra aktiviteter som anses vara karakteristiska för jordbruket och som därför skall ingå i beräkningarna, oavsett på vilken typ av företag produktionen sker. EAA är en kalkyl för jordbrukssektorn men innefattar inte jordbrukarhushållens intäkter från annan verksamhet, såsom skogsbruk eller anställning.

I EAA utgörs undersökningspopulationen av alla företag som bedriver växtodling inklusive trädgårdsodling, husdjurskötsel, uppfödning av hästar eller sällskapsdjur (dock ej för eget bruk), biodling, renskötsel, pälsdjurskötsel, uppfödning av vilt i hägn eller entreprenadtjänster åt andra jordbruksföretag. Utöver detta kan sådana verksamheter ingå som intäcks- eller kostnadsmässigt ur statistiksynpunkt inte kan skiljas från jordbruksverksamheten. Sådana verksamheter benämns Sekundära ej särskiljbara icke-jordbruksaktiviteter. För Sverige ingår här väsentligen maskintjänster utanför sektorn, såsom snöröjning åt kommuner.

På vegetabilieområdet ska all produktion värdesättas, även skörd av sådana produkter som används som foder och som omsätts inom sektorn genom direkt försäljning till andra jordbruksföretag eller används på de jordbruk där de produceras. Samtidigt återkommer dessa produktionsdelar på kostnadssidan som kostnader för foder och påverkar därför inte nettoresultatet.

På animalieområdet gäller att produktionsvärdet för husdjuren nötkreatur, svin och får inte enbart utgörs av slaktintäkter. För dessa djurslag beräknas produktionsvärdet på olika sätt för stamdjur och omsättningsdjur. För stamdjur utgörs produktionsvärdet av de värden som djuren har när inträde till stamdjursbeståndet sker. Detta gäller för mjölkkor, am- och dikor, suggor, galtar samt tackor. För omsättningsdjur är produktionsvärdet detsamma som slaktintäkten och värdet av förändringen av djurbeståndet mellan årets början och slut.

I EAA redovisas produktionsvärden och kostnader både till producentpris och till baspris. EAA till baspris innefattar direktersättningar (subventioner), vilka inte innefattas i EAA till producentpris. Vidare uppdelas direktersättningar i produkt- respektive produktionsrelaterade direktersättningar. Produktionsrelaterade direktersättningar, såsom miljöstöd, redovisas under en särskild post.

Definitioner och förklaringar

De i EAA ingående resultatmått till baspriser framkommer på följande sätt:

- + Värdet av vegetabilieproduktionen (10)
- + Värdet av animalieproduktionen (13)
- + Intäkter från jordbrukstjänster (15)
- + Intäkter från sekundära icke-jordbruksaktiviteter (17)
- = *Jordbrukssektorns produktion (18)*
- Kostnader för insatsvaror och tjänster (19)
- = *Förädlingsvärde brutto till baspris (20)*
- Kapitalförslitning (21)
- = *Förädlingsvärde netto till baspris (22)*
- + Övriga produktionssubventioner (25)
- = *Faktorinkomst (26)*
- Löner och kollektiva avgifter (23)
- = *Driftsöverskott netto (27)*
- Arrende- och hyreskostnader (28)
- Nettoräntekostnader (30-29)
- = *Företagsinkomst netto (31)*

Utöver detta redovisar Eurostat vid inkomstanalyser följande tre s.k. inkomstindikatorer.

Indikator A: Index över real faktorinkomst per årsverke totalt.

Indikator B: Index över real företagsinkomst per oavlönat årsverke.

Indikator C: Real Företagsinkomst.

Så görs statistiken

EAA bygger till största delen på sammanställningar och bearbetningar av redan befintligt statistikunderlag, såsom lantbruksregistret (LBR), skördeuppskattningar, prisstatistik, arrendekostnader, slaktstatistik och bokföringsuppgifter. Det primärmaterial som särskilt tas fram inom ramen för denna statistik är intäkter för trädgårdsnäringen samt avskrivningskostnader för maskiner och redskap.

Statistikens tillförlitlighet

EAA:s intäktssida bygger på makrostatistik som i huvudsak bedöms ha god tillförlitlighet. På kostnadssidan finns tillförlitlig makrostatistik för endast ett fåtal poster, varför uppskattningar av de olika kostnadsslagen vanligen baseras på aggregerade bokföringsuppgifter från omkring 11 000 företag. I vissa fall görs även schablonmässiga antaganden. På grund av denna användning av ett flertal olika källor kan några statistiska osäkerhetsmått inte anges.

Statistiken avseende det senaste året baseras på en stor andel preliminära uppgifter och prognoser, särskilt på kostnadssidan, vilket innebär att den har en hög grad av osäkerhet.

Bra att veta

Annan statistik

Denna statistik kan i första hand jämföras med motsvarande statistik för övriga EU-länder som publiceras av Eurostat.

Definitiv statistik för 2014 publicerades 2015-10-01 i JO 45 SM 1502. Slutlig statistik för 2015 publiceras i oktober 2016.

Elektronisk publicering

Detta Statistiska meddelande finns kostnadsfritt åtkomligt på Jordbruksverkets webbplats <http://www.jordbruksverket.se> under Ta del av statistiken samt på SCB:s webbplats <http://www.scb.se> under Jord- och skogsbruk, fiske.

Mer information om statistiken och dess kvalitet ges i en särskild [Beskrivning av statistiken](#).

In English

Summary

If you would like to download the publication in PDF format, then please click on the link "Första sidan – I korta drag" above, then click on the link "Hela publikationen (PDF)".

The value of agricultural output 2015 is expected to increase by almost 2 % compared with 2014. The value of crop output is expected to increase by 3 % and animal output is expected to remain almost unchanged.

The total harvest of cereals is expected to be about 6.1 million metric tonnes in 2015, an increase by 5 % compared with 2014. The output prices of cereals are expected to decrease in the crop year 2015/2016 compared with 2014/2015. In total the value of cereal production is expected to decrease by 4 % compared with the previous harvest year.

Total harvest of rape and turnip rape is expected to increase by 10 % compared with 2014. Even if prices during the crop year 2015/2016 are expected to decrease the total production value of oilseeds is estimated to increase by 3 %.

The slaughter of cattle is expected to increase by 1.5 % during 2015. At the same time prices are expected to increase. The value at producer prices is expected to increase by 12 %. The slaughter of pigs is expected to remain quite stable but the output price is expected to increase which leads to an increase in the value of pig production by 5 %.

The value of milk production is expected to decrease by 15 % due to lower average output prices of milk. Production of milk is estimated to remain almost at the same level as in 2014.

The value of the output of the agricultural industry at basic prices is expected to increase by 1.7 % in 2015 compared with 2014. At the same time, the value of the total intermediate consumption is expected to decrease by almost 1 %.

The factor income is calculated as the sum of production value and subsidies less the expenses of intermediate consumption and fixed capital consumption. Factor income is expected to increase by 3 % in 2015 and the net entrepreneurial income is estimated to increase by almost 4 %.

List of tables

Explanation of symbols	4
1. Agricultural output at basic prices, intermediate consumption and other costs 2014 in million SEK and a first estimate for 2015, index 2014=100	4

List of terms

Andra/Annan	Other
Animalieproduktion	Animal output
Animaliska produkter	Animal products
Arbetsinsats	Labour input
Arrende	Rent

Baspris	Basic price
Blommor och växter	Flowers and plants
BNP	GDP
Brutto	Gross
Bränslen och drivmedel	Fuels and propellants
Byggnader	Buildings
Djur	Animals
Djurfoder	Animal feed
Driftsöverskott	Operating surplus/Mixed income
Elektricitet	Electricity
Energi	Energy
Faktorinkomst	Factor income
Fjäderfä	Poultry
Foderväxter	Forage plants
Frukt och bär	Fruits
Får och getter	Sheep and goats
Färska	Fresh
Företagsinkomst	Entrepreneurial income
Förädlingsvärde	Value added
Handelsgödsel	Fertilizers and soil improvers
Havre	Oats
Hyseskostnader	Real estate rental charges
Hästar	Equines
Industrigrödor	Industrial crops
Icke-jordbruksaktiviteter	Non-agricultural activities
Insatsförbrukning	Intermediate consumption
Jordbruk	Agriculture
Jordbruksproduktion	Agricultural output
Jordbrukssektorn	Agricultural 'industry'
Jordbrukstjänster	Agricultural services
Jordbruksvaror	Agricultural goods
Kapitalförslitning	Fixed capital consumption
Kollektiva avgifter	Social security charges
Korn	Barley
Köksväxter	Vegetables
Löner	Compensation of employees
Maskiner och utrustning	Machinery and equipment
Mjök	Milk
Netto	Net

Nötkreatur	Cattle
Oljeväxter	Oil seeds
Plantskoleväxter	Horticultural products
Potatis	Potatoes
Prisförändring	Change in price
Produkter	Products
Produktion	Production/Output
Produktionssubventioner	Subsidies on production
Proteingrödor	Protein crops
Råg	Rye
Ränteintäkter	Interest received
Räntekostnader	Interest paid
Sekundära	Secondary
Sockerbetor	Sugar beet
Spannmål	Cereals
Svin	Pigs
Underhåll	Maintenance
Utsäde	Seeds
Vegetabilieproduktion	Crop output
Vegetabiliska produkter	Crop products
Vete	Wheat
Veterinärkostnader	Veterinary costs
Växter	Plants
Växtskyddsmedel	Plant protection products and pesticides
Årsverken	Annual working unit
Ägg	Eggs
Övriga	Other